

Helsingin vaalipiirilautakunnalle

Asia: ehdokashakemuksemme raukeaa

Kiitämme Helsingin vaalipiirilautakuntaa siitä, että meille tarjoutui tilaisuus täydentää ehdokashakemustamme toimittamalla lisää kannatuskortteja. Joudumme kuitenkin ilmoittamaan, että emme tässä onnistuneet.

Kokemustemme perusteella rokenemme ehdottaa vaalijärjestelmässä havaitsemiemme puutteiden korjaamista.

Yksi ongelmista on ollut se, että sähköisesti toimitettua kannattajakortin allekirjoitusta ei ole hyväksytty.

Tiedustelimme Helsingin vaalipiirilautakunnalta toukokuussa 2023, voidaanko kannattajakorttiin hyväksyä omakätinen allekirjoitus, joka on tehty PDF-tiedostoon tietokoneen tai tabletin ruudulla.

Vaalipiirilautakunnan nimissä annettiin vastaus, jonka mukaan hyväksytään vain paperille tehty allekirjoitus.

Valitsijayhdistysten ja niissä toimivien oikeusturvan kannalta oli ongelmallista, että annettu vastaus ei ollut lautakunnan päätös, josta olisi ollut mahdollista valittaa.

Tästä syystä ehdokkaamme teki heinäkuun alussa tästä tulkinnasta kantelun valtioneuvoston oikeuskanslerille.

Vaikka asia oli kiireellinen, oikeuskanslerin virasto antoi oikeusministeriölle ja vaalipiirilautakunnalle kahden kuukauden määräajan vastineen esittämiseen. Tämän jälkeen kului toiset kaksi kuukautta siihen, että oikeuskansleri antoi kanteluun vastauksensa.

Oikeuskansleri katsoi, ettei vaalipiirilautakunnan nimissä annettu tulkinta ollut lain vastainen. Yhtä hyvin oikeuskansleri olisi voinut päätyä siihen tulokseen, ettei vaalipiirilautakunnalla ollut oikeutta hylätä viranomaistoiminnassa yleisesti käytettyä allekirjoitusmenettelyä.

Oikeuskanslerin ratkaisun jälkeen oli käytettävissä enää vain runsas kuukausi paperisten kannattajakorttien keräämiseen.

Paperisten kannattajakorttien keräämistä on vaikeuttanut se, että hyvin harvoilla on nykyään käytössään tulostimia. Tähän on ratkaisevalla tavalla vaikuttanut se, että myös viranomaistoiminnassa on pyritty eroon paperisten asiakirjojen käyttämisestä.

Aitojen kansanliikkeiden toimintaa kannattajakorttien keräämiseksi on vaikeuttanut se, että kahden valitsijayhdistyksen ehdokkaan kortit keräsi tosiasiaa heidän puolueensa. Keräykseen käytettiin puoluetukivaroja.

Puolueiden kansanedustajat ja niiden edustajat alue- ja kunnallisvaltuustoissa veloitettiin täyttämään kortteja ja keräämään niitä. Tämä rajoitti puolueiden jäsenten mahdollisuutta allekirjoittaa muiden ehdokkaiden kannattajakortteja.

Aitona kansanliikkeenä meillä ei ollut puolueen kaltaista organisaatiota, joka olisi tukenut ja toteuttanut korttikeräystä. Jouduimme tukeutumaan ratkaisevalla tavalla netin ja postin käyttämiseen.

Meidän valitsijayhdistyksemme toimintaa vaikeuttivat loppuvaiheessa postinkulkuun liittyneet ongelmat.

Aluksi luulimme, että kaikki vaaditut 20 000 kannattajakorttia olisi pitänyt luovuttaa vaalipiirilautakunnalle 12. joulukuuta mennessä.

Kun saimme tietää, että takaraja onkin 20. joulukuuta, käynnistimme tehostetun kampanjan, jossa turvauduimme valtion liikelaitos Postin vastauslähetyjärjestelmään.

Olimme saaneet 4.12. sovituksi Postin kanssa, että voimme noutaa vastauslähetykset arkipäivisin Helsingin Postikeskuksesta. Sähköpostin välityksellä olimme saaneet tiedon, että voimme saada aamuisin haltuumme ne kortit, jotka postitetaan vastauslähetyksenä edellisenä päivänä. Viikonloppuna postitetut kortit Posti ottaisi kuljetettavakseen maanantaina, ja ne saapuisivat meille seuraavana tiistaiamuna.

Luotimme näihin tietoihin.

Aikatauluihin tuli kuitenkin viivästyksiä Postin työntekijöiden 14.12. toteuttaman lakon vuoksi.

Kannattajakortit ovat muutoinkin saapuneet perille hitaammin kuin olimme odottaneet.

Ilmeisesti viime vaiheessa kannattajakorttien perilletuloa hidasti joulunaikaan liittyvä ruuhka.

Kun emme saaneet tänään riittävää määrää kannattajakortteja, joudumme ilmoittamaan, että ehdokashakemuksemme raukeaa.

Ehdotamme, että tulevissa vaaleissa hyväksyttäisiin myös sähköisesti toteutettava omakätinen allekirjoitus. Tällöin ei oltaisi riippuvaisia postipalveluista.

Helsingissä 20.12.2022

Eero Paavola

valitsijayhdistyksen asiamies